

BÀI HỌC 4

THƯỢNG ĐẾ VÀ SỰ ĐAU KHỔ CỦA NHÂN LOẠI

CÂU GỐC: “*Vậy, chớ lo lắng chi về ngày mai; vì ngày mai sẽ lo về việc ngày mai. Sự khó nhọc ngày nào đủ cho ngày ấy*” (Ma-thi-ơ 6:34).

ĐỌC KINH THÁNH NGHIÊN CỨU TUẦN NÀY: *Rô-ma 1:18-20; Gióp 12:7-10; Khải huyền 4:11; Cô-lô-se 1:16, 17; Ma-thi-ơ 6:34; Gióp 10:8-12; Rô-ma 3:1-4.*

Không như các sách khác của Kinh Thánh, sách Gióp không đề cập đến đất nước và dân tộc Do Thái. Trong các sách khác, ví dụ như Sáng thế Ký, Đức Chúa Trời đã hứa với ông Áp-ra-ham rằng Ngài “sẽ làm cho người nên một dân lớn” (Sáng thế Ký 12:2). Và trong sách Khải huyền, sứ đồ Giăng đã mô tả kế hoạch của Đức Chúa Trời cho “thành thánh”, Giê-ru-sa-lem (Khải huyền 22:19). Suốt cả Kinh Thánh, Đức Chúa Trời đã trực tiếp hay gián tiếp tham dự trong sự quan hệ giữa Ngài và dân sự Ngài, và ảnh hưởng của Ngài được cảm thấy trong mỗi cuốn sách của Thánh Kinh.

Nhưng trong sách Gióp, không có dấu hiệu của các điểm kể trên, cũng như không có lời đề cập đến cuộc vượt thoát khỏi xứ Ê-díp-tô. Tại sao? Một lý do là sách Gióp được ông Môi-se viết trong thời gian ông chăn chiên ở đồng vắng Mê-đi-an, và cũng là lúc ông viết sách Sáng thế Ký. Lúc ấy cuộc vượt thoát khỏi xứ Ê-díp-tô chưa xảy ra (xin đọc trang 1140 quyển số 3 bộ *The SDA Bible Commentary*).

Tuy nhiên có lẽ có một lý do khác quan trọng hơn. Một trong các chủ đề của sách Gióp là sự đau khổ của nhân loại, là một đề tài không biên giới, không giới hạn trong phạm vi một nhóm người nào hay một thời điểm nào. Dân tộc Do Thái hay các dân tộc khác, tất cả mọi người gồm cả chúng ta đều trải nghiệm phần nào nỗi đoạn trường của ông Gióp bằng cách này hay cách khác, là hậu quả của cuộc sống tù đày trong trần đời tội lỗi. Sự đau khổ của ông Gióp cũng tiêu biểu là sự đau khổ của mỗi chúng ta.

ĐỨC CHÚA TRỜI TRONG THIÊN NHIÊN

Xin đọc Rô-ma 1:18-20. Sứ đồ Phao-lô viết gì trong đoạn Kinh Thánh này?

Các câu Kinh Thánh này thật ngắn gọn nhưng cũng thật quyền năng. Thiên nhiên tạo dựng bởi Đức Chúa Trời biểu lộ bằng chứng bàn tay Ngài khắp nơi; vì thế không ai có thể viện bất cứ lý do gì để không tin có một Đấng Tạo Hóa. Sứ Đồ Phao-lô muốn nói rằng, chỉ riêng qua công trình sáng tạo không thôi, cũng đủ để con người nhận biết sự hiện hữu của Thượng Đế, và theo đó, Ngài có toàn quyền làm vị Quan Tòa của họ, vì Ngài đã tạo nắn nên họ.

Thế giới thiên nhiên phô bày đầy đủ bằng chứng về sự có mặt của Đức Chúa Trời là một điều không chối cãi được. Khoa học hiện đại đã khám phá nhiều chi tiết về sự diệu kỳ của công trình Sáng Tạo, mà nhân loại sống 3000 năm trước, hay ngay cả chỉ trong khoảng 300 năm trước đây cũng không thể nào tưởng tượng được. Nhận xét này có một điểm đáng để ý: khoa học càng khám phá thêm lẽ huyền nhiệm của sự sống bao nhiêu, thì càng lúng túng ghen lời biện hộ cho tính cách ngẫu nhiên của nguồn gốc sự sống. Chẳng hạn như một điện thoại iPhone, hình thể nó cho thấy có sự thiết kế, cách nó hoạt động chứng tỏ có sự sắp xếp, phản ánh sự sáng chế từ trong ra ngoài, và chỉ chạy tốt khi được dùng đúng theo chủ ý của nhà sáng chế. Một con người cũng vậy: cơ thể chúng ta phải được thiết kế, hoạt động theo sắp xếp, phản ánh sự thiết kế bên trong lẫn ngoài, và chỉ hoạt động theo sự thiết kế; thế mà chúng ta nghe bảo rằng con người được tạo nên hoàn toàn ngẫu nhiên. Thật đáng buồn khi các lý thuyết vô lý như vậy lại được nhiều người tin vì họ bị lừa dối.

Xin đọc Gióp 12:7-10. Đoạn Kinh Thánh ở đây thể hiện thể nào ý tưởng trong Rô-ma 1:18-20?

Như vậy chúng ta đã thấy rõ thế giới thọ tạo đưa ra đầy đủ bằng chứng về sự hiện hữu của Đức Chúa Trời. Trong tình trạng hoen ố vì tội lỗi, thiên nhiên không bày tỏ hết được bản tính của Đức Chúa Trời, nhưng chắc chắn biểu lộ được phần nào năng lực sáng tạo của Ngài và các khía cạnh khác của sự trọn lành của Ngài.

Điều gì thiên nhiên thì thẩm vào tai ta về bản tính toàn năng và toàn thiện của Đức Chúa Trời? Làm thế nào để chúng ta biết cách tiếp nhận sức mạnh và sự khích lệ chúa dựng trong những gì thiên nhiên nhắn nhủ?

KHÔNG GÌ TỰ SINH

Sự hiện hữu của Đức Chúa Trời được nhiều lập luận vững chắc hỗ trợ. Thế giới tạo ra là bằng chứng hùng hồn về Ngài. Ngoài ra cũng có một lập luận gọi là “vũ trụ quan”, khẳng định rằng không có bất cứ điều gì được tạo nên bởi chính nó, hay tự nó tạo nên nó. Thay vào đó, mọi thứ đều đến từ những gì có trước, và ngay cả những gì có trước cũng đến từ những gì đã có trước đó nữa. Chu kỳ tạo dựng này cứ tái diễn ngược dòng thời gian từ thế hệ này sang thế hệ khác như vậy, cho đến lúc ngừng lại ở một thực thể không hề được ai khác tạo dựng và đã luôn luôn hiện hữu trường tồn. Thực thể ấy chưa bao giờ không hiện hữu. Thử nghĩ còn ai khác nữa nếu thực thể ấy không phải là Đức Chúa Trời của Thánh Kinh?

Khải huyền 4:11; Cô-lô-se 1:16, 17; và Giăng 1:1-3 dạy gì cho chúng ta về khởi thủy của tất cả tạo vật?

Các câu Kinh Thánh trên đây giải thích cách hữu lý nhất về Đấng Tạo Hóa bất diệt. Một số tư tưởng gia chống lại khái niệm Thượng Đế đã đưa ra một quan niệm “sáng thế” khác: thay vì một Đấng toàn năng vĩnh cửu đã tạo nên vũ trụ, họ cho rằng không có gì đã tạo nên vũ trụ cả. Một trong những nhân vật ấy là khoa học gia nổi tiếng Stephan Hawking, hiện đang nắm giữ chức vị quan trọng mà bác học gia lỗi lạc Isaac Newton từng nắm giữ ở đại học. Ông Hawking tranh luận rằng vũ trụ sinh ra từ “hư không”.

“Nhờ định luật hấp lực, vũ trụ có thể và sẽ tự tạo ra mình từ chỗ không có gì cả.” – Stephen Hawking và Leonard Molodinow, *The Grand Design* (New York: Random House, 2010), trang 180.

Ông Hawking chắc chắn có dư thừa các phương trình toán học phức tạp và hóc búa để trình bày ý kiến của mình. Nhưng lời tuyên bố của ông đã khiến nhiều người phải tự hỏi, sau 400 năm từ lúc bắt đầu cuộc cách mạng khoa học cho đến ngày hôm nay, mà một trong các khoa học gia tài giỏi trên thế giới lại có thể lý luận rằng vũ trụ và tất cả mọi thứ trong ấy xuất hiện từ hư không? Lỗi lầm thì vẫn là lỗi lầm dù cho tác giả là một khoa học gia lẫy lừng.

Xin lưu ý điểm nêu ở đây và xin đọc I Cô-rinh-tô 3:19. Tại sao Cơ Đốc nhân nên luôn luôn ghi nhớ lẽ thật của câu Kinh Thánh này là một điều quan trọng?

CÁC QUYỀN SÁCH ĐƯỢC VIẾT TRƯỚC NHẤT

Như chúng ta đã thấy hôm qua, nhiều người không tin Đức Chúa Trời có thật. Những người khác thì tin vào Đức Chúa Trời và họ có nhiều lý do hỗ trợ cho sự tin tưởng của mình. Tuy nhiên vẫn có một vấn nạn li lợm mà người vô thần đã dùng từ hàng trăm năm nay để biện hộ cho sự không tin của họ. Đó là vấn nạn về sự đau khổ và điều ác: làm sao một Đức Chúa Trời toàn thiện, bác ái, và toàn năng lại có thể cùng hiện hữu với điều ác? Nghi vấn ấy đã và vẫn sẽ là một chướng ngại trên con đường tin kính của nhiều người. Nếu chúng ta, là những người đã từng nếm mùi và có kinh nghiệm sâu đậm với tình yêu bao la của Đức Chúa Trời, cũng như chân lý cao siêu của Ngài, thật sự thành thật với chính mình, thì không thể nào phủ nhận sự kiện người tin Chúa ai cũng đã từng có lúc vật lộn với nghi vấn sự hiện hữu của điều ác và của Đức Chúa Trời.

Thật đặc biệt khi Bà Ellen G. White cũng dạy dỗ chung những gì truyền thống Do Thái dạy dỗ về tác giả của sách Gióp, là ông Môi-se trong lúc ông đang cư ngụ ở đồng vắng Mê-đi-an. Cả Bà Ellen G. White và lịch sử Do Thái đều hỗ trợ cho giả thuyết sau đây: “Các năm tháng dài cô độc trong đồng vắng không hoàn toàn là lãng phí, vì ông Môi-se đã được đào tạo để chuẩn bị cho công tác trọng đại sắp tới. Ngoài ra, dưới sự hướng dẫn của Đức Thánh Linh, ông đã viết sách Sáng thế Ký và sách Gióp, là hai quyển sách được dân sự của Đức Chúa Trời suy gẫm cho tới thời kỳ tận thế với một thái độ lưu tâm sâu xa.” – Phỏng trích từ trang 1140, quyển số 3 bộ Ellen G. White Comments, *The SDA Bible Commentary*.

Đoạn trích ở trên nói rằng sách Gióp, một trong hai quyển sách Kinh Thánh đã được viết trước nhất, đối phó với một nan đề toàn cầu, là sự đau khổ của nhân loại. Đức Chúa Trời biết thối mắc về sự đau khổ của nhân loại sẽ là một nan đề to lớn đối với họ. Vì thế, ngay từ đầu Kinh Thánh, Ngài đã để ông Môi-se viết câu chuyện của ông Gióp. Ngay từ đầu, Đức Chúa Trời đã muốn chúng ta biết rằng chúng ta không bị bỏ rơi trong đau khổ một mình, nhưng lúc nào Ngài cũng ở cạnh bên. Ngài biết rõ tất cả hoàn cảnh của mỗi người chúng ta, và chúng ta có thể yên tâm trong niềm hy vọng rằng, cuối cùng Đức Chúa Trời cũng sẽ giải quyết mọi việc êm thấm.

Xin đọc Ma-thi-ơ 6:34; Giăng 16:33; Đa-ni-ên 12:1; và Ma-thi-ơ 24:7. Các câu Kinh Thánh này dạy cho chúng ta biết điều ác cụ thể như thế nào?

Kinh Thánh dạy rằng một Đức Chúa Trời toàn tri, toàn năng, bác ái thật sự hiện diện trong vũ trụ. Nhưng Kinh Thánh cũng dạy rằng điều ác, sự đau khổ và buồn lo của con người cũng hiện diện. Sự kiện điều ác hoành hành trên thế giới không phải là lý do chính đáng để khước từ niềm tin nơi Đức Chúa Trời. Sơ lược sách Gióp cho thấy, ngay cả khi ông Gióp trong lòng nặng trĩu đau đớn và buồn thương, vẫn không bao giờ hoài nghi sự hiện hữu của Đức Chúa Trời, mà câu hỏi của ông chỉ xoay quanh lý do tại sao tai họa lại giáng trên ông?

Thối mắc về những đau buồn mà chúng ta từng trải chỉ là một thối mắc tự nhiên. Làm thế nào chúng ta có thể học được cách hoàn toàn tin tưởng nơi sự trọn lành của Đức Chúa Trời dẫu cho bất cứ việc gì xảy ra?

MỘT NAN ĐỀ BÍ HIỂM

Xin đọc Gióp 6:4-8 và 9:1-12. Ông Gióp đang bị xâu xé giằng co bởi vấn đề gì? Câu hỏi nào ông đã không nêu lên?

Như bài học hôm qua cho thấy, sách Gióp không bao giờ hoài nghi về sự hiện hữu của Đức Chúa Trời, nhưng chính yếu chỉ hỏi quanh quẩn một đề tài “Tại sao ông Gióp lại phải chịu hoạn nạn?” Vì ông Gióp là một người đặt niềm tin nơi bản tính toàn năng và công bình của Đức Chúa Trời, nên thắc mắc này là một điều đương nhiên, nhất là trước tất cả các thảm họa đã xảy đến với ông. Nhưng còn những kẻ không tin có một Đấng toàn năng và công bình thì sao?

Ví dụ như một kẻ vô thần có thể bảo rằng lời giải đáp cho sự đau buồn và gian khổ trên đời rất tỏ tường và đơn giản, chẳng qua đó chỉ là vì con người sống trong một vũ trụ vô tình, vô nghĩa, không mục đích. Theo đó, sinh ra trong một thế giới lạnh lùng, giữa đồng loại vô tình và một thiên nhiên tàn nhẫn, đôi khi chúng ta là nạn nhân của những khổ nạn phi lý, không nhằm bất cứ một mục đích nào. Và nếu đời sống không có chủ đích, các hoạn nạn xảy ra trong đời sống cũng không có chủ đích hay ý nghĩa gì.

Nhiều người cảm thấy lối giải thích trên không thỏa mãn và thật vô vọng. Tuy nhiên lối giải thích ấy rất hợp lý nếu Thượng Đế không hiện hữu. Ngược lại, đối với những người tin Đức Chúa Trời như ông Gióp, nghi vấn của họ lại khác.

Xin đọc Gióp 10:8-12. Các câu Kinh Thánh này giúp chúng ta hiểu thế nào về các câu hỏi nát óc mà ông Gióp phải giằng co?

Nan đề mà ông Gióp đã vật lộn cũng là nan đề chung của phần đông những người tin Chúa, mà họ vẫn còn đang giằng co mỗi ngày. Nếu thật có một Đức Chúa Trời tốt lành, nhân từ và yêu thương, tại sao con người phải chịu đau khổ như họ đang chịu? Tại sao những người được gọi là “người tốt”, như ông Gióp chẳng hạn, phải bị hoạn nạn. Và tại sao sự hoạn nạn của họ dường như vô nghĩa? Dĩ nhiên, nếu vũ trụ không có Thượng Đế thì câu trả lời rất giản dị: tất cả chỉ là ngẫu nhiên. Tuy nhiên ông Gióp không nghĩ thế, vì ông tin có Chúa. Chúng ta cũng vậy, và do đó phải vật lộn với nan đề điều ác hiện diện cùng với Đức Chúa Trời.

THẦN CHỨNG

Xin đọc Rô-ma 3:1-4. Mới đọc thì các câu Kinh Thánh này dường như nói về sự bất trung của một số con dân của Đức Chúa Trời, nhưng thật ra sứ đồ Phao-lô đang nói về một đề tài khác rộng lớn hơn. Ông nói gì về Đức Chúa Trời?

Trích trong sách Thi thiên 51:4, sứ đồ Phao-lô viết rằng Đức Chúa Trời rất công bình khi xét đoán ông ta (Rô-ma 3:4). Đây là một chủ đề của nhiều đoạn trong Kinh Thánh và được gọi là thần chứng (theodicy). Thần chứng là sự cố gắng tìm hiểu bản chất tốt lành của Đức Chúa Trời mặc dù điều ác đang hoành hành. Đó là một nan đề muôn đời mà chúng ta đã học cả tuần nay. Thật ra toàn thể cuộc thiện ác đấu tranh vĩ đại chính là một vấn đề thần chứng, vì trước sự chứng kiến của nhân loại, các thiên sứ, và toàn thể vũ trụ, sự tốt lành của Đức Chúa Trời sẽ được tỏ bày quang minh, mặc dầu điều ác vẫn luôn luôn có mặt trên thế gian.

“Mọi nghi vấn về sự thật và các sai lầm trong cuộc đấu tranh vĩ đại dai dẳng giữa Đấng Cơ Đốc và Sa-tan bây giờ đã được giải bày tỏ tường. Kết cuộc của sự phản nghịch, là hậu quả của sự gạt bỏ luật pháp và các nguyên tắc tối cao của Đức Chúa Trời, đã được phơi bày trước mặt thiên sứ và loài người trong vũ trụ. Cả vũ trụ có thể am tường sự ngã ngũ của luật pháp của Sa-tan và của chính phủ Đức Chúa Trời. Việc làm của Sa-tan đã chứng tỏ tay nó dính đầy máu và không còn chối cãi gì nữa.”

“Danh dự Đức Chúa Trời, sự khôn ngoan, sự công bình và sự tốt lành của Ngài đã được thanh minh hoàn toàn trước tất cả các lời vu cáo. Hành vi của Đức Chúa Trời qua suốt cuộc thiện ác đấu tranh vĩ đại là đều nhằm cho phúc lợi muôn đời của con cái Ngài, và của tất cả các thế giới mà Ngài đã tạo dựng” – Phỏng trích từ trang 670, 671 trong sách *The Great Controversy* của tác giả Ellen G. White.

Tư tưởng trên có thể khó cho chúng ta cảm hội, khi vẫn còn đang sống giữa một thế gian đầy bất công và gian ác. Nhưng khi chung cuộc, chúng ta sẽ nhận thức được tình yêu thương, sự công chính của Đức Chúa Trời qua cách Ngài đã đối phó với tội lỗi và khổ đau đang thống trị thế gian. Và lúc ấy chúng ta có thể cất tiếng reo vang: “Hỡi Chúa là Đức Chúa Trời Toàn năng, công việc Chúa lớn lao và lạ lùng thay! Hỡi Vua của muôn đời, đường lối Chúa là công bình và chơn thật!” (Khải huyền 15:3).

Tại sao hết sức quan trọng để tiếp tục ngợi khen Đức Chúa Trời, ngay cả trong những lúc ném mui gian khổ, là những kinh nghiệm rất khó chấp nhận và gánh chịu?

TỰ TƯỜNG BỒ TÚC:

Nhà văn Cơ Đốc C. S. Lewis có thuật lại kinh nghiệm vợ ông qua đời, và ông đã phấn đấu cực kỳ cam go để chấp nhận thực trạng ấy.

“Sự nguy hiểm không phải là tôi sẽ ngừng tin Chúa, mà là sẽ tin vào những ý nghĩ tệ hại được gán cho Ngài. Câu kết luận mà tôi lo ngại không phải là ‘Như vậy rồi cuộc chẳng có Ông Trời nào cả,’ nhưng là ‘Vậy hóa ra Thượng Đế là như thế à. Thôi, xin đừng tự lừa dối mình nữa.’” – Phỏng trích từ trang 6, 7 *A Grief Observed*. Đây cũng là nan đề ông Gióp đương đầu. Như chúng ta đã biết, ông Gióp không bao giờ hoài nghi sự hiện hữu của Đức Chúa Trời. Nhưng nan đề của ông là cá tính của Ngài. Ông là một người “tốt”, đã trung tín phục vụ Đức Chúa Trời, và biết mình không đáng phải hứng chịu các tai họa xảy đến. Vì thế, ông đã hỏi một câu hỏi mà bao nhiêu người khác cũng đã từng hỏi khi gặp hoạn nạn: Đức Chúa Trời giống như thế nào? Và phải chăng đây là trọng tâm của cuộc thiện ác đấu tranh? Trọng tâm ấy không phải là sự hiện hữu của Đức Chúa Trời, nhưng Ngài là ai? Cá tính của Ngài là gì?

Giải pháp cho cuộc đấu tranh vĩ đại liên hệ tới nhiều yếu tố, nhưng không bao giờ có bất cứ nghi ngờ nào về cái chết của Đức Chúa Giê-su trên cây thập tự. Con Trời đã “vì chúng ta phó chính mình Ngài cho Đức Chúa Trời làm của dâng và của tế lễ, như một thức hương có mùi thơm” (Ê-phê-sô 5:2). Nhưng quan trọng hơn hết, Đấng Cơ Đốc đã tỏ bày cho cả vũ trụ nhìn thấy bản tính thật sự của Đấng Tạo Hóa. Thập Tự Giá cho chúng ta thấy rằng Đức Chúa Trời là một Đấng mà tất cả chúng ta đều có thể trông cậy.

ĐỀ TÀI THẢO LUẬN:

1. Hãy nhìn nan đề về sự đau khổ từ quan điểm người vô thần. Như chúng ta đã biết, họ không phải vật lộn với các nghi vấn của người hữu thần trước điều ác hay đau khổ. Nhưng ngược lại, họ cũng thiếu đi niềm hy vọng quý báu có thể tìm được câu trả lời. Thử tưởng tượng xem chúng ta phải vượt qua bao đau khổ và truân chuyên trong đời này rồi cũng chỉ đi đến chỗ nằm dưới một nắm mồ lạnh lẽo, không có chút hy vọng nào sau đó cả. Vì thế chẳng có gì đáng ngạc nhiên khi nhiều người vô thần cảm thấy buồn bực về kiếp người hay ý nghĩa của cuộc đời. Sách báo trên thế giới đầy dẫy những than thở về sự phi lý và vô nghĩa của kiếp người. Về phần chúng ta, bị bủa vây trong vòng nhiều nhượng, làm thế nào để có được một niềm hy vọng dựa trên đức tin của mình, dù rằng trong lòng vẫn còn nhiều nghi vấn phức tạp?
2. Tại sao suy gẫm về Thập Tự Giá ngay bây giờ rất quan trọng? Thập Tự Giá là một ví dụ cụ thể nhất về tình yêu và bản tính của Đức Chúa Trời. Khi lòng chúng ta ngập tràn sầu muộn, Thánh Giá nhắc nhở cho chúng ta biết gì về bản tính của Đức Chúa Trời? Khi nhớ đến Thánh Giá, chúng ta nhận được niềm hy vọng nào cho bản thân, dầu đang trực diện bất kỳ trở ngại nào?